

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ
(Integrity and Transparency Assessment: ITA)

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้พัฒนาเครื่องมือการประเมินเชิงบวกเพื่อเป็นมาตรการป้องกันการทุจริต และเป็นกลไกในการสร้าง วัฒนธรรมให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรม โดยใช้ชื่อว่า “การประเมิน คุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA)”

ปัจจุบันการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ได้ถูกกำหนดเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ซึ่งถือเป็นการยกระดับให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ให้เป็น “มาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุก” ที่หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศจะต้องดำเนินการ โดยมุ่งหวังให้หน่วยงานภาครัฐที่เข้ารับการประเมิน ได้รับทราบผลการประเมินและแนวทางในการพัฒนา และยกระดับหน่วยงานในด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

การดำเนินโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จะดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. จะเป็นผู้ดำเนินการจัดจ้างประเมินทั้งหมด และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ สำหรับหน่วยงานที่รับการประเมินคือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลเมือง เทศบาลนคร เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล และเมืองพัทยา รวมทั้งสิ้น ๗,๘๕๑ แห่ง นั้น จะจำแนกการประเมินออกเป็น ๙ กลุ่มจังหวัด เพื่อให้สามารถดำเนินการประเมินได้พร้อมกันทั่วประเทศ และสามารถกำกับติดตามการประเมินให้เป็นตามกรอบระยะเวลาและเป็นมาตรฐานเดียวกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มประชากร กลุ่มตัวอย่าง และการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มประชากร กลุ่มตัวอย่าง และการเก็บรวบรวมข้อมูล จะกำหนดให้ครอบคลุมในทุกมิติ ของหน่วยงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและครบถ้วนตามตัวชี้วัด และเครื่องมือ การประเมินได้และกำหนดขนาดตัวอย่างตามหลักความเป็นตัวแทนที่ดีโดยกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามความเหมาะสมของแต่ละกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ ๑) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (สำหรับแบบ IIT) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน หมายถึง บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ทำงานให้กับหน่วยงานมาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปีตั้งแต่ระดับผู้บริหารไปจนถึงลูกจ้าง/พนักงานจ้าง ประกอบด้วย นายก/รองนายก/ที่ปรึกษานายก/เลขาธิการนายก/ผู้ช่วยเลขาธิการนายก ประธานสภา/รองประธานสภา/ เลขาธิการสภา/สมาชิกสภา ปลัด/รองปลัด หัวหน้าฯ ผู้อำนวยการ ปฏิบัติการ-ทรงคุณ วุฒิ ปฏิบัติงาน-ทักษะพิเศษ พนักงานจ้างตามภารกิจ พนักงานจ้างทั่วไป และ ลูกจ้างประจำ การคัดเลือกตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) การกำหนดขนาดตัวอย่างขั้นต่ำ เนื่องจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำนวนที่แตกต่างกัน จึงจำแนกออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ เล็ก กลาง และใหญ่ และกำหนด ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนจำนวนของบุคลากรภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทดังนี้

องค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง เป็นอบต.ขนาดใหญ่ จำนวนผู้มีส่วนได้เสียภายใน ๓๑ – ๑๐๐ คน ขนาดตัวอย่างขั้นต่ำ ๓๐

๒) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (สำหรับแบบ EIT) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก หมายถึง บุคคล นิติบุคคล บริษัทเอกชน หรือหน่วยงาน ของรัฐอื่นที่มารับบริการหรือมาติดต่อตามภารกิจขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ประกอบด้วย ผู้เสียภาษีผู้ขอการอนุมัติ/อนุญาตตาม ระเบียบหรือข้อบัญญัติผู้ขอรับรัฐสวัสดิการ ต่าง ๆ บริษัทผู้เสนองานซื้อ/จ้าง บริษัทผู้ได้รับคัดเลือก โรงเรียน ในสังกัด และผู้มารับบริการ/ติดต่อในเรื่อง อื่น ๆ

การคัดเลือกตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จากบัญชีรายชื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก

การกำหนดขนาดตัวอย่างขั้นต่ำ

เนื่องจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกของแต่ละองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำนวนที่แตกต่างกัน กรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่นจึงได้มีการจำแนกออกเป็น ๓ กลุ่ม ตามปัจจัยหลายประการ เช่น ศักยภาพเชิงพื้นที่ ที่ รายได้จำนวนประชากร และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ดังนั้น การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจึงกำหนด ตามกลุ่มศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละ ประเภท ดังนี้

องค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง เป็นอบต.ขนาดใหญ่ ขนาดขั้นต่ำ ๓๐

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๒.๑ การให้ความรู้ในรูปแบบต่างๆ ดังนี้

-การจัดทำคู่มือ ได้ทำ คู่มือการพัฒนาส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานทาง จริยธรรม การบริหารจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรและให้หลีกเลี่ยงการกระทำ ที่เข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อน โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับแนวคิด/ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน และ สาระเกี่ยวกับประเภทหรือรูปแบบที่เข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อน และกรณีตัวอย่างการทุจริตในรูปแบบต่างๆ

-การจัดการความรู้ (Knowledge management) โดยการนำคู่มือดังกล่าว ถ่ายทอดผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ในการประชุมประจำเดือน และเผยแพร่ในเว็บไซต์ของ องค์กรบริหารส่วนตำบลปากช่อง

๒.๒ การดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิด ประโยชน์ทับซ้อน จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงสามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกเป็น ๔ ระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ และสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดประโยชน์ ทับซ้อนขององค์กรบริหารส่วนตำบลปากช่อง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ ได้ดังนี้

การวิเคราะห์ความเสี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อน

ประเด็น ผลประโยชน์ ทับซ้อน	มีการทับซ้อนอย่างไร	โอกาสเกิด การทุจริต (๑/๔)	ระดับของ ผลกระทบ (๑-๔)	มาตรการป้องกันความ เสี่ยงผลประโยชน์ทับ ซ้อน
การจัดซื้อจัดจ้าง	หัวหน้า/จนท.พัสดุเลือกซื้อร้านที่ตนเอง สนับสนุนหรือเป็นญาติหรือร้านที่ตนเองคุ้นเคยได้ ง่าย	๔	๔	-ปรับเปลี่ยนร้านค้าในการ จัดซื้อวัสดุ -เข้มงวดในการตรวจรับพัสดุ หรือการจ้าง

ประเด็น ผลประโยชน์ทับ ซ้อน	มีการทับซ้อนอย่างไร	โอกาสเกิด การทุจริต (๑/๔)	ระดับของ ผลกระทบ (๑-๔)	มาตรการป้องกันความ เสี่ยงผลประโยชน์ทับ ซ้อน
การจัดโครงการ/ กิจกรรม	มีการเลือกพื้นที่ในการจัดโครงการ/ กิจกรรมเจ้าหน้าที่คุ้นเคยเป็นการ ส่วนตัว	๔	๔	-พิจารณาพื้นที่ที่ประสบ ปัญหาและมีความจำเป็น ลำดับแรก
การบริหารงาน บุคคล	มีการรับบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือ บุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้า ทำงาน	๔	๔	-มีการประกาศรับสมัคร และดำเนินการคัดเลือก อย่างโปร่งใสและ สามารถตรวจสอบได้
การนำทรัพย์สิน ของราชการมาใช้ ในเรื่องส่วนตัว	เช่นการใช้อุปกรณ์สำนักงานต่างๆ รถไฟฟ้า ฯลฯ	๔	๔	-มีการทำทะเบียน ควบคุมการใช้งานและ ทำขั้นตอนในการยืม ทรัพย์สินบางอย่าง เคร่งครัด
การปฏิบัติหน้าที่ โดยมิชอบของ เจ้าหน้าที่	เจ้าหน้าที่ที่ไม่ได้นำเงินที่ลูกหนี้ กองทุนต่างๆฝากมาชำระให้กับ การเงิน แต่กลับนำเงินไปใช้ส่วนตัว	๔	๔	-ประชาสัมพันธ์ให้ลูกหนี้ กองทุนต่างๆ มาชำระ เงินด้วยตนเองและรับ ใบเสร็จทุกครั้ง
การลงชื่อ เข้า-ออก เวลา ปฏิบัติหน้าที่	การลงเวลาไม่ตรงตามความเป็นจริง	๔	๔	-ใช้ระบบสแกน ลายนิ้วมือ -มีสมุดขออนุญาตไป พื้นที่อื่น
การลงพื้นที่ ตรวจสอบ ข้อเท็จจริง(Case) -การใช้รถ -การใช้คน	การใช้จัดสรรทรัพยากรนำไปใช้มาก เกินความจำเป็นในแต่ละภารกิจ เช่น มีการใช้น้ำมันมากเกินความจำเป็น	๔	๔	-มีการบันทึกการใช้ต่างๆ -มีการรายงานทุกครั้ง -สร้างจิตสำนึก คุณธรรม จริยธรรม -ใช้งานตามความเป็น จริง
ประเด็น ผลประโยชน์ทับ ซ้อน	มีการทับซ้อนอย่างไร	โอกาสเกิด การทุจริต (๑/๔)	ระดับของ ผลกระทบ (๑-๔)	มาตรการป้องกันความ เสี่ยงผลประโยชน์ทับ ซ้อน

การจัดประชุม ดูงาน สัมมนา ต่างๆ	ผู้รับผิดชอบโครงการมีสัมพันธ์ที่ ใกล้ชิดกับเจ้าของกิจการหรือผู้มีส่วน เกี่ยวข้องกับสถานที่	๒	๑	-สถานที่ มีความ เหมาะสมกับงบประมาณ -วิทยากรมีความรู้ความ เหมาะสมกับงานหรือ โครงการนั้นๆ
การออก ใบอนุญาตหรือ การรับรองสิทธิ์	หัวหน้าหน่วยงาน เจ้าหน้าที่มีญาติ หรือคนรู้จักที่มายื่นขอใบรับรองหรือ ใบอนุญาตนั้นๆ	๓	๓	-ผู้ปฏิบัติต้องทำตาม กฎระเบียบโดยมีความ เป็นกลาง

๒.๓ การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประจำปี ๒๕๖๖

องค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการเป็นหน่วยของรัฐที่ร่วม
ขับเคลื่อนการดำเนินการตามมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันและประพฤติมิชอบ
ในหน่วยงานราชการและดำเนินการสร้างจิตสำนึกพนักงานส่วนตำบลและบุคลากรในสังกัดรั้งกิจการทุจริต
ทุกรูปแบบอย่างจริงจังโดยมีกระบวนการดำเนินการที่สำคัญเป็นแนวทางและข้อเสนอแนะที่จะนำไปปรับปรุง
แผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประจำปี ๒๕๖๖ ดังนี้

๒.๓.๑ ส่งเสริมให้มีการรณรงค์และสร้างความตระหนักคุณธรรม จริยธรรมและการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้กับพนักงานส่วนตำบล และบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล
ปากช่อง ให้ทั่วถึงและครอบคลุมทั้งหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง โดยผ่านกระบวนการฝึกอบรม การประกาศ
แนวทางการปฏิบัติงาน การมอบนโยบายของผู้บริหารและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

๒.๓.๒ การวางแผนทางและมาตรการการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อเป็นกลไกในการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อนได้ รวมทั้งการจัดส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการ
จัดซื้อจัดจ้างเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อให้การปฏิบัติงานถูกต้อง มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสอดคล้องกับ
ระเบียบ กฎเกณฑ์ใหม่ๆ

๒.๓.๓ การจัดทำคู่มือการพัฒนาส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม การ
บริหารจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน โดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์ประเด็นความเสี่ยงที่จะนำไปสู่การทุจริต
ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน กรณีศึกษาการทุจริตในรูปแบบต่างๆ ที่
เกิดขึ้นจริง มีการวิเคราะห์ปัจจัยการเกิดการทุจริต การเกิดผลกระทบต่อประชาชน

๒.๓.๔ การสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะผู้ให้บริการและผู้มีส่วนได้
ส่วนเสีย ให้เกิดความร่วมมือเป็นผู้เฝ้าระวัง การแจ้งเบาะแส และมีสื่อรณรงค์สร้างความรู้ความเข้าใจใน
นโยบายผู้บริหาร ซึ่งเน้นการปล่อยทุจริตเพื่อให้เกิดพลังที่เข้มแข็งในการช่วยกันป้องกันการทุจริต

งานนิติการ สำนักปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง